

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΟΤΗΤΑ

Η εκπαίδευση για δημοκρατικούς πολίτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένας από τους βασικότερους στόχους της σύγχρονης εκπαίδευσης σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Ο όρος «Δημοκρατική Πολιτότητα» (Democratic Citizenship) είναι μια έννοια που αν και σχετικά καινούργια, συγκεντρώνει τα τελευταία χρόνια μεγάλο ενδιαφέρον και μελέτη.

Η έννοια της δημοκρατικής πολιτότητας, όπως καθορίζεται από τις βασικές ευρωπαϊκές διακηρύξεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, εξυπακούεται τη δημιουργία όλων εκείνων των προϋποθέσεων, και μέσα στα πλαίσια της προσφερόμενης εκπαίδευσης, ώστε να αναπτυχθεί ανάμεσα στα παιδιά και τους νέους βαθιά δημοκρατική συνείδηση και πάνω απ' όλα η συνείδηση του ενεργού και δημιουργικού Ευρωπαίου πολίτη.

Η προώθηση της έννοιας της πολιτότητας και της δημοκρατίας πρέπει να γίνεται μέσα από την καθημερινή διδακτική πράξη σ' όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και μέσα απ' όλα τα διδασκόμενα θέματα.

Η δημοκρατία δεν είναι ένα πολιτικό σύστημα το οποίο κάποιος μπορεί να το «μάθει» απλά αποστηθίζοντας τους κανονισμούς λειτουργίας του. Δημοκρατία είναι στάση ζωής. Η κριτική σκέψη, ο σεβασμός της διαφορετικότητας, η ικανότητα διαπραγμάτευσης και διαχείρισης των συγκρούσεων, το να ξέρει κάποιος πώς να μαθαίνει, το να ενδιαφέρεται για τα κοινά, για την ομάδα και κατ' επέκταση για το μεγαλύτερο σύνολο της κοινωνίας, είναι μερικές από τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τους μαθητές μας, τους αυριανούς πολίτες.

Στο μάθημα της Μουσικής και ιδιαίτερα στα Νέα Αναλυτικά Προγράμματα δίδεται έμφαση στη Δημοκρατική Πολιτότητα σε πολλά σημεία (π.χ. σελ.4-Εισαγωγή, 11-Δεξιότητες Κριτικής Σκέψης, 13-Συνεργατική Μάθηση, 16-Ένταξη Μαθητών με Ειδικές Ανάγκες, 18-Μουσική Παιδεία και Διαπολιτισμικότητα και 34-39 Στάσεις, Συμπεριφορές στην Εκτέλεση, στον Αυτοσχεδιασμό και στην Ακρόαση). Πιο συγκεκριμένα:

- Δραστηριότητες: οργάνωση της τάξης σε ομάδες – οργάνωση της ομάδας – καταμερισμός εργασιών/ρόλων – όλοι λαμβάνουν μέρος ανεξάρτητα ικανοτήτων – σεβασμός – όλοι μπορούν να εκφράσουν την άποψη τους και ο ένας να ακούει τον άλλο – συνεργασία – μαθαίνω να λειτουργώ σωστά στην ομάδα.
- Εκτέλεση: δεν παίζω «ατομικά» - ενδιαφέρομαι για την όσο καλύτερη παρουσία της ομάδας μου – συμβάλλω θετικά κάνοντας αυτό που μου αναλογεί όσο καλύτερα μπορώ.
- Κριτική: Σέβομαι τους συμμαθητές μου και την γνώμη τους – κάνω εποικοδομητική κριτική.
- Χορωδία: εκδηλώσεις – ενθαρρύνονται όλα τα παιδιά να λαμβάνουν μέρος – καλλιέργεια του αισθήματος του να ανήκεις, να είσαι μέρος μιας μεγάλης ομάδας.
- Ύλη: έμφαση στην πολυπολιτισμικότητα στην επιλογή τραγουδιών, ακροάσεων και στην διδασκαλία διαφορετικών πολιτισμών – ενθαρρύνω τα ξενόγλωσσα παιδιά να παρουσιάζουν τραγούδια, συνθέτες, μουσικά όργανα, ήθη και έθιμα της πατρίδας τους – καταπολεμώ την ξενοφοβία.
- Διδασκαλία: ίσες ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά να συμμετέχουν, να ενεργούν, να επιβραβεύονται, να αναλαμβάνουν ευθύνες και πρωτοβουλίες, να τηρούν τις υποχρεώσεις τους.